

**MUNICIPIUL CHIȘINĂU
CONSILIUL COMUNAL GRĂTIEȘTI
PRIMĂRIA COMUNEI GRĂTIEȘTI**

ANUNȚ

**privind organizarea consultărilor publice a proiectului de decizie
„Cu privire la aprobarea bugetului comunei Grătiești pentru anul 2023”**

Administrația Primăriei com. Grătiești inițiază începând cu data de **07.11.2022** până la data de **21.11.2022**, consultarea publică a proiectului de decizie „Cu privire la aprobarea bugetului comunei Grătiești pentru anul 2023”.

Scopul proiectului este: aprobarea indicatorilor generali ai bugetului comunei Grătiești și reglementările specifice pentru anul bugetar 2023.

Necesitatea elaborării și adoptării proiectului este: aprobarea indicatorilor generali și surselor de finanțare ale bugetului comunal, aprobarea bugetelor instituțiilor finanțate de la bugetul comunal.

Prevederile de bază ale proiectului sunt: aprobarea veniturilor bugetului comunal, surselor de finanțare a bugetului, bugetelor instituțiilor finanțate de la bugetul comunal,.

Beneficiarii proiectului de decizie sunt: populația comunei Grătiești, instituțiile finanțate de la bugetul comunal.

Rezultatele scontate ca urmare implementării deciziei supuse consultării publice sunt:

- a) asigurarea încasării veniturilor prognozate în buget;
- b) asigurarea finanțării cheltuielilor programate pentru întreținerea instituțiilor comunale.

Impactul estimat al proiectului de decizie: asigurarea gestionării resurselor bugetare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare: art. 24, art. 25 și art. 47 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, art. 20 și art. 21 din Legea nr. 397-XV din 16.10.2003 „Privind finanțele publice locale”, Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin ordinul ministrului finanțelor nr. 209 din 24.12.2015, art. 19 și art. 43 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”.

Recomandările asupra proiectului supus consultării publice pot fi expediate până la data de **21.11.2022**, pe adresa: s. Grătiești, str. Ștefan cel Mare 71, sau la adresa electronică: primgratiesti@gmail.com

Persoană de contact: Balan Ana, tel.022-451254, 079058126

MUNICIPIUL CHIȘINĂU
CONSILIUL COMUNAL GRĂTIEȘTI
PRIMĂRIA COMUNEI GRĂTIEȘTI

PROIECT DE DECIZIE
Nr.

comuna Grătiești

Cu privire la aprobarea bugetului local
al com. Grătiești pe anul 2023

În temeiul art. 24, art. 25, art. 47 și art. 55 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, art. 11 și art. 20 din Legea nr. 397/2003 „Privind finanțele publice locale”, art. 288-298 din Codul fiscal, aprobat prin Legea nr. 1163/1997, Titlul VII „Taxele locale” (cu modificările și completările ulterioare) și art. 14 (1) din Legea nr. 231/2010 „Cu privire la comerțul interior”, art. 14 alin. (2) lit. n), art. 19 și art. 43 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 436/2006 „Privind administrația publică locală”, Consiliul local DECIDE:

1. Se aprobă bugetul local Grătiești pe anul 2023, la capitolul venituri în sumă de 24227,9 mii lei, inclusiv transferuri de la bugetul de stat 13067,9 mii lei și la capitolul cheltuieli în sumă de 24227,9 mii lei.
2. Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local Grătiești se prezintă în anexa nr. 1.
3. Componenta veniturilor bugetului local Grătiești se prezintă în anexa nr. 2.
4. Cheltuielile bugetului local Grătiești, conform clasificăției funcționale, se prezintă în anexa nr. 3.
5. Limita statelor de personal din instituțiile bugetare, finanțate de la bugetul comunal Grătiești, se prezintă în anexa nr. 4.
6. Cuantumul fondului de rezervă al comunei Grătiești se stabilește în sumă de 350,0 mii lei.
7. Se aprobă cotele impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare pe anul 2023, conform anexei nr. 5.
8. Se aprobă taxele locale pentru anul 2023, conform anexei nr. 6.
9. Se aprobă nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate de Instituția Publică Școala de Arte pentru anul 2023, conform anexei nr. 7.
10. Secretarul Consiliului comunal Grătiești va asigura publicarea pe pagina oficială a Primăriei comunei Grătiești a deciziei și a anexelor în termen de 5 zile.
11. Președintele comisiei pentru buget, finanțe, economie și reforme va asigura controlul îndeplinirii prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR AL CONSILIULUI

Anatolie ZAINCICOVSCHI

Sinteza
indicatorilor generali și sursele de finanțare
ale bugetului local Grătiești pe anul 2023

<i>Descriere</i>	<i>Codul economic</i>	<i>Suma (mii lei)</i>
I. Venituri total		24227,9
Incl. Transferuri de la BS		13067,9
II. Cheltuieli		24227,9
III. Sold bugetar		-

SECRETAR AL CONSILIULUI

Anatolie ZAINCICOVSHI

P R O I E C T
Componența veniturilor bugetului local anul 2023, mii lei

D E N U M I R E A	Cod, Eco (K6)	Aprobat 2022	Execut. scontat a 2022	Proiect 2023
VENITURI TOTAL	-	20005,4	21831,8	24227,9
Veniturile proprii		7382,0	9383,8	11160
Impozit pe venit din salariu	111110	5156,0	7000,0	7917,0
Impozit funciar ale persoanelor fizice si juridice inregistrate in calitate de intreprinzator	113161	8	50,8	30,0
Impozit funciar ale persoanelor fizice-cetateni	113171	110	110.0	110.0
Impozit imobiliar de la persoanele fizice si juridice neevaluate de Serv.Cadastral	113210/ 220	22.0	143,0	146,0
Impozit pe bunurile imobiliare cu destinație comercială și industrială	113230	55,0	165,0	165.0
II achitat de către persoanele fizice-cetățeni, din valoarea estimativă(de piață) a bunurilor	113240	1080.0	1080.0	1080.0
Taxa de plasare a publicității	114414	10.0	14.0	15.0
Taxa p/u dispozitive publicitare	114415	10,0	16,0	16,0
Impozit privat	113313	1.0	1.0	1.0
Plata pentru arenda terenurilor agricole	141522	60.0	60.0	60.0
Taxa pentru eliberarea autorizației de construcție	142215	2.0	0.5	1.0
Plata pentru terenuri cu altă destinație decât cea agricola	141533	23.0	23,0	23.0
Chiria bunurilor- proprietate publica	141252	90.0	90.0	90.0
Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	149,0	162,0	170,0
Taxa pentru unitățile comerciale	114418	600,0	675.0	675.0
Mijloace speciale (venituri colectate)	142310	600.0	660.0	660.0
Transferuri cu destinație generală	191231	906,8	906,8	1233,2
Transferuri de la buget de stat(invatamint)	191211	9297,1	9751,7	10020,4
Infrastructura drumurilor F.Rutier	191216	1789,5	1789,5	1814,3

Cheltuielile bugetului local Grătiești pe anul 2023

mii lei

<i>Descrierea</i>	<i>Codul</i>					<i>Suma</i>
1	2	3	4	5	6	7
Cheltuieli, total						24227,9
Resurse, total						24227,9
Aparatul Primăriei Comunei Grătiești						3001,7
Învățământul total						12324,5
Grădinița nr.1 „Izvoraș” satul Grătiești						5278,8
Grădinița nr.2 „Romanița”satul Hulboaca						3772,0
Școala de arte						3273,7
Cultura						1055,7
Biblioteca Grătiești,Hulboaca						533,3
Centrul de tineret Grătiești						122,4
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă						400,0
Asigurarea și asistența socială						267,1
Fondul de Rezervă						400,0
Infrastructura drumurilor/transport rutier						1814,3
Amenajarea teritoriului						5364,6

SECRETAR AL CONSILIULUI
Anatolie ZAINCICOVSCHI

***Efectivul limită al statelor de personal din autoritatea/ instituțiile finanțate de
la bugetul local Grătiești pe anul 2023***

<i>Denumirea autorității/instituției bugetare</i>	<i>Efectivul limită al statelor de personal pe anul 2022 (unități)</i>
Bugetul local Grătiești, total	107,71
inclusiv:	
Autoritatea executivă Comuna Grătiești	19,5
Învățământul	
Grădinița nr.1 „Izvoraș” satul Grătiești	32,5
Grădinița nr.2 „Romanița”satul Hulboaca	25,63
Școala de arte	24,0
Cultura	
Biblioteca nr. 1 satul Grătiești	1,33
Biblioteca nr. 2 satul Hulboaca	1,25
Centrul de tineret Grătiești	1,0
Asigurarea și asistența socială	2,5

SECRETAR AL CONSILIULUI
Anatolie ZAINCICOVSCHI

Cotele impozitului pe bunurile imobiliare în comuna Grătiești pentru anul 2023

Nr. d/o	Obiectele impunerii	
I	Cotele concrete la impozitul pe bunurile imobiliare pentru bunurile imobiliare evaluate de către organele cadastrale în scopul impozitării <i>(conform art. 280 din titlul VI al Codului fiscal)</i>	
	Bunurile imobiliare, inclusiv:	Cota
1.	cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale terenuri aferente acestor bunuri);	0,07 %
2.	garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate;	0,3 %
3.	loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele.	0,3 %
4.	Terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele	0,3 %
5.	Bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv <i>exceptând</i> garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele.	0,3%
II	Cotele concrete la impozitul funciar pentru terenurile neevaluate de către organele cadastrale în scopul impozitării <i>(conform Anexei nr. 1 la Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal nr.1056 din 16.06.2000)</i>	
6.	Terenurile cu destinație agricolă:	
	1) toate terenurile, altele decât cele destinate fânețelor și pășunilor:	
	a) care au indici cadastrali	1.5 lei pentru 1 grad-hectar
	b) care nu au indici cadastrali	110 lei pentru 1 hectar
	2) Terenurile destinate fânețelor și pășunilor:	
	a) care au indici cadastrali	0.75 lei pentru 1 grad-hectar
	b) care nu au indici cadastrali	55 lei pentru 1 hectar
	3) Terenurile ocupate de obiecte acvatice (iazuri, lacuri ect.)	115 lei pentru 1hectar de suprafață acvatică
7.	Terenurile din intravilan, inclusiv:	
	1) terenurile pe care sânt amplasate fondul de locuințe, loturi de pe lângă domiciliu (inclusiv terenurile atribuite de către autoritățile publice locale ca loturi de pe lingă domiciliu și distribuite în extravilan, din cauza insuficienței de terenuri în intravilan)	1 lei pentru 100 m²
	2) terenurile destinate întreprinderilor agricole, alte terenuri neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate.	10 lei pentru 100m²

8.	Terenurile din extravilan, inclusiv: 1) terenurile pe care sunt amplasate clădiri și construcții, carierele și pământurile distruse în urma activității de producție, neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate;	350 lei pentru 1 hectar
	2) terenurile altele decât cele specificate la alin. 1), neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate.	70 lei pentru 1 hectar
Cotele concrete la impozitul pe bunurile imobiliare pentru clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv cele aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție neevalue de către organele cadastrale în scopul impozitării (conform Anexei.2 la Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal nr.1056 din 16.06.2000)		
9.	Impozitul pe clădirile și construcțiile cu destinație agricolă, precum și pe alte bunuri imobiliare, cu excepția celor prevăzute la punctele 10 și 11, neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate: a) pentru persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător; b) pentru persoanele fizice, altele decât cele specificate la lit. a).	0.1 % din valoarea contabilă a bunurilor imobiliare pe perioada fiscală 0.1 % din costul bunurilor imobiliare
10.	Impozitul pe bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sânt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele, neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate: a) pentru persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător; b) persoanele fizice, altele decât cele specificate la lit. a).	0.3% din valoarea contabilă a bunurilor imobiliare pe perioada fiscală 0.3% din costul bunurilor imobiliare
11.	Bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale) din localitățile rurale se stabilesc după cum urmează: a) pentru persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător; b) persoanele fizice, altele decât cele specificate la lit. a)	0,07 % din valoarea contabilă a bunurilor imobiliare pe perioada fiscală 0,07 % din costul bunurilor imobiliare
<i>Nota: În cazurile în care suprafața totală a locuințelor și a construcțiilor principale ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, înregistrate cu drept de proprietate, depășește 100 m² inclusiv, cotele concrete stabilite ale impozitului pe bunurile imobiliare se majorează în funcție de suprafața totală, după cum urmează:</i> - de la 100 la 150 m² inclusiv – de 1,5 ori; - de la 150 la 200 m² inclusiv – de 2 ori; - de la 200 la 300 m² inclusiv – de 10 ori; - peste 300 m² – de 15 ori. <i>Construcție principală – construcție înregistrată cu drept de proprietate a persoanei fizice, care are destinație de locuință și nu este antrenată în activitatea de întreprinzător.</i>		

Cotele
taxelor locale în Comuna Grătiești pentru anul 2023

Nr. d/o	Denumirea impozitelor și taxelor locale	Capitolul și codul	Obiectul impozitabil	Cota impozitării anuale
1	Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și, suplimentar: – în cazul întreprinderilor individuale și gospodăriilor țărănești (de fermier) – fondatorul întreprinderii individuale, fondatorul și membrii gospodăriilor țărănești (de fermier); – în cazul persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției;	160 lei/unitate pe an
2	Taxa pentru unitățile comerciale și prestări service Pentru comercializarea băuturilor alcoolice și a produselor din tutun taxa se majorează cu 50 pre.	114418	Magazine, depozite comerciale cu suprafața: până la 50 m.p. de la 50 până la 100 m.p. de la 100,1 până la 200 m.p. de la 200,1 până la 400 m.p. de la 400,1 până la 600 m.p. mai mult de 600 m.p. Secție comercială până la 5 m.p. de la 5,1 până la 10 m.p. mai mult de 10 m.p. Mini cafenea până la 60 locuri Cafenele de la 61-100 locuri Cafenele de la 101-și mai mult	3500 lei 4500 lei 8000 lei 12000 lei 15000 lei 20000 lei 1500 lei 1500 lei 2000 lei 4500 lei 8000 lei 12000 lei

			Baruri,	7000 lei
			Bufet	7000 lei
			Saune	5000 lei
			Gherete pentru comercializarea: produselor alimentare	2500 lei
			produselor nealimentare	2000 lei
			produselor din alimentația publică	2000 lei
			Gherete ce prestează servicii xerox,foto	1000 lei
			Terasa de vară	2000 lei
			Frizerii	1000 lei locul
			Pentru funcționarea cablului de televiziune	3000 lei
			Sală de calculatoare	200lei/calculator
			Sală de ceremonii, zone de agrement	12000 lei
			Unități pentru realizare păsărilor porcinelor, peștelui proaspăt iepuri	3000 lei 4000 lei 1500 lei 5000 lei
			Unitate pentru primirea comenzilor la prestarea serviciilor (moară,oloinițe)	2000 lei
			Unități pentru prestarea serviciilor,comercializarea -semifabricate din piatră naturală	3500 lei
			-uscarea lemnului,timplarie	6000 lei
			- ușilor-ferestrelor ,	5000 lei
			- mortarului	15000 lei
			-amestec uscat	8000 lei
			-obiecte din metal	5000 lei
			-servicii de asamblare a mobilei	4000 lei
			- atelier cusatorie	2000 lei
			Unități de reparație -a automobilelor	1800 lei
			-îmbrăcăminte,încălțăminte	500 lei
			Unități pentru reparația utilajului agricol	2000 lei
			termic	3000 lei
			Stații de asistență tehnică a automobilelor	10 000 lei
			Stații de alimentare cu combustibil	7000 lei/col.
			Spălătorie auto	4500 lei

			Gereta mobilă pînă la 10m.p	2400 lei
			Secții vulcanizare, montare pneuri - cu S de pînă la 20 m2	2500 lei
			- cu S mai mare de 20 m2	5000 lei
			Secții de reparații a autobasculantelor	10 000 lei
			Taxa pentru tir(complex sportiv)	12000 lei
			Activitate farmaceutică(vinzarea medicamentelor) - cu S de pînă la 30 m2	4000 lei
			- cu S de la 31 m2 pînă la 50m2	6000 lei
			- cu S de peste 50 m2	8000 lei
			Servicii stomatologice	5000 lei
3	Taxa pentru servicii auto	114633	Pînă la 6 locuri	3600 lei
4	Taxa pentru dispozitive publicitare	114415	Suprafața feței(fețelor)dispozitivului publicitar	500 lei anual pentru fiecare metru pătrat

SECRETAR AL CONSILIULUI

Anatolie ZAINCICOVSCHI

***Nomenclatorul
tarifelor pentru serviciile prestate de instituția publică Școala de Arte
finanțate de la bugetul local Grătieșt pe anul 2023***

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea serviciilor</i>	<i>Cuquantumul plăților lunare (lei)</i>
	1	2
1	Specialitatea Pian	200
2	Specialitatea Chitara	200
3	Specialitatea Acordeon	150
4	Specialitatea Aerofone si percuție	150
5	Specialitatea Țambal	150
6	Specialitatea Vioara	150
7	Specialitatea Canto	250
8	Coreografie	150
9	Artă plastica	150
10	Artă teatrala	150

SECRETAR AL CONSILIULUI

Anatolie ZAINCICOVSCHI

MUNICIPIUL CHIȘINĂU
CONSILIUL COMUNAL GRĂȚIEȘTI
PRIMĂRIA COMUNEI GRĂȚIEȘTI

NOTĂ EXPLICATIVĂ

la elaborarea bugetului comunei Grățiești pe anul 2023

Estimările bugetului comunei Grățiești pe anul 2023 au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, Legii nr. 436/2006 „Privind administrația publică locală”, Legii nr. 397/2003 „Privind finanțele publice locale”, „Particularităților privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2023 și a estimărilor pe anii 2024-2025”.

La estimarea bugetului pe anul 2023, s-a ținut cont de indicii macroeconomici pe anul viitor și de următoarele particularități specifice:

La partea de venituri particularitățile specifice de ordin fiscal sunt:

La impozitul pe venitul persoanelor fizice

Conform proiectului de Lege „Cu privire la modificarea unor acte normative” (măsurile de politică fiscală și vamală pentru anul 2023), se prevede menținerea mărimii cotei unice la impozitul pe venitul persoanelor fizice în mărime de 12%, stabilită prin Legea nr. 178/2018 cu privire la modificarea unor acte legislative. De asemenea, conform prevederilor legii prenotate, se vor menține la nivelul anului 2021 scutirile anuale personale în sumă de 25 200,0 lei (pentru persoanele ale căror venituri nu depășesc suma de 360 000,0 lei anual), mărimea scutirii anuale pentru persoanele întreținute de 4 500,0 lei, mărimea scutirii anuale personale majore (art. 33 (2) din Codul fiscal) se va menține la nivelul anului 2022 – 30 000,0 lei.

Calculul impozitului din salariu s-a efectuat, ținându-se cont de aplicarea ritmului de creștere a salariului nominal mediu lunar aplicat pe Republica Moldova, prevăzut de indicatorii macroeconomici, către salariul nominal mediu lunar per unitate administrativ-economică, având la bază prognoza principalilor indicatori macroeconomici pe republică pentru anul 2022 (elaborată de Ministerul Economiei și Infrastructurii), datele Direcției generale pentru statistică privind

câștigul salarial din anul 2021, semestrul I al anului 2022, fondul de remunerare a muncii și numărul salariaților din comuna Grățiești pe anul 2021.

La impozitele pe proprietate

La estimarea impozitelor pe bunurile imobiliare, s-a ținut cont de prevederile Titlului VI al Codului fiscal, Legii nr. 1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul Fiscal, datele evidenței fiscale, datele Cadastrului funciar al UAT, precum și datele Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei comunei Grățiești.

Conform politicii fiscale pentru anul 2023, se prevede menținerea mărimii cotei pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) de 0,07 la sută, (de menționat că această cotă nu a fost modificată în ultimii cinci ani), precum și a cotei pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă în mărime de 0,3 la sută.

Baza impozabilă a bunurilor imobiliare evaluate este valoarea estimată de către organele cadastrale. Pentru bunurile imobiliare neevaluate conform prevederilor Legii nr. 1056/2000 – baza impozabilă este valoarea contabilă a bunului.

Calculul impozitelor pe bunurile imobiliare a fost efectuat, avându-se în vedere baza impozabilă (indicii obținuți de la Direcția generală administrare fiscală municipiul Chișinău și Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei comunei Grățiești), cu aplicarea cotelor de impozitare, prezentate în anexei nr. 5 la prezentul proiect.

La taxele locale

La estimarea cuantumului taxelor locale, au fost luate în considerare cotele taxelor propuse spre aprobare Consiliului Comunal prin proiectul de decizie cu privire la punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2023.

Se prevede aplicarea Taxei pentru amenajarea teritoriului la nivel de 160 lei.

În anul 2023 se menține taxa pentru comercializarea băuturilor alcoolice și produselor din tutun în mărime de 50 la sută la taxa de amplasare a obiectului de comerț.

Alte Venituri

Calculule conform tipurilor de impozite și taxe au fost efectuate, ținându-se cont de baza impozabilă (obiectivele impunerii) și mărimea cotelor stabilite de legislație pentru fiecare impozit și taxă.

Veniturile generale ale bugetului comunei pentru anul 2023 se estimează în sumă 24227,9 mii lei, inclusiv:

- venituri proprii – 10500,0 mii lei (ponderea de 43,4 %);
- încasări de la prestarea serviciilor cu plată – 660,0 mii lei (ponderea de 2,7 %);
- transferuri de la bugetul de stat – 13067,9 mii lei (ponderea de 53,9%).

Comparativ cu prevederile aprobate pe anul 2022, veniturile bugetului pentru anul 2023 s-au majorat cu 4222,5 mii lei sau cu 17,4 la sută.

- ***estimările taxelor locale*** au fost efectuate, avându-se în vedere obiectivele impozabile și mărimea cotelor de impozitare stabilite în conformitate cu prevederile Titlului VII al Codului Fiscal pentru anul 2022 și prevederile proiectului de decizie a Consiliului Comunal Grătiești „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2023”. Suma taxelor locale constituie în total 845,0 mii lei, majorându-se cu 96,0 mii lei sau cu 12,8 la sută față de suma totală aprobată pe anul 2022.

-Veniturile bugetului în anul 2023 din contul ***transferurilor de la bugetul de stat*** constituie 13067,9 mii lei față de 10338,8 mii lei, aprobate în bugetul pe anul 2022, cu o majorare de 2729,1 mii lei, inclusiv:

- transferuri curente primite cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetul comunal pentru învățământul preșcolar, special - în sumă de 10020,4 mii lei;
- transferuri curente primite cu destinație specială între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivelul II – în sumă de 1233,2 mii lei;
- transferuri primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru infrastructura drumurilor – în sumă de 1814,3 mii lei;

Cheltuieli

Cheltuielile bugetului comunei Grătiești pe anul 2023 se estimează în sumă totală de 24227,9 mii lei, în raport cu bugetul aprobat pe anul 2022 cu o creștere de 4222,5 mii lei sau cu 17,4 la sută.

La **grupa principală 01 „Servicii de stat cu destinație generală”** se propune alocarea sumei de 3001,7 mii lei, ceea ce constituie ponderea de 12,4 la sută din totalul cheltuielilor bugetului comunal.

Acestea includ cheltuielile de întreținere a aparatului Primăriei comunei Grătiești (19,5 unități de personal).

La **grupa principală 04 „Servicii în domeniul economiei”** se propune alocarea sumei de 1814,3 mii lei, inclusiv pentru:

menținerea și reparația drumurilor la care se propune alocarea sumei de 1814,3 mii lei, inclusiv din contul transferurilor de la bugetul de stat 1814,3 mii lei.

La **grupa principală 06 „Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale- cheltuielile ce țin de amenajarea teritoriului”** se propune alocarea sumei de 5364,6 mii lei .

La această grupă principală sunt atribuite alocațiile ce țin de:

- salubritatea teritoriului, reparații curente ale străzilor .

Aceste cheltuieli dețin ponderea de 22,1 la sută din totalul cheltuielilor.

Din contul transferurilor de la bugetul de stat -- 1814,3 mii lei, parțial din contul alocațiilor la amenajarea teritoriului, din soldul disponibil la situația din 01.01.2023 se preconizează reparația capitală a străzilor în anul 2023:

1. Strada Veronica Micle din s.Grătiești
2. Strada Ion Vatamanu din s.Hulboaca
3. Strada Brîncuși din s.Grătiești, în parteneriat cu populația, care locuiește pe această stradă.
4. Strada Orheiului (tronson) din s. Grătiești
5. Strada Prieteniei (tronson) din s.Hulboaca
6. Strada Miron Costin din s. Grătiești în parteneriat cu agenții economici, care activează pe această stradă.
7. Strada Vasile Alexandri din s.Hulboaca
8. Strada Tineretului (31 August-str.Prieteniei) din s.Grătiești
9. Construcția trotuarului de pe str.Prieteniei din s.Grătiești
10. Canal pentru evacuarea apelor pluviale din s.Hulboaca (str.V.Alexandri-str.Ștefan cel Mare)

La **grupa principală 08 „Cultura, sport, tineret, culte și odihnă”** sunt propuse alocații în sumă totală de 1055,7 mii lei.

Pentru activitățile sportive se propune suma de 150,0 mii lei, ce include activitățile organizate de către Primărie.

Pentru măsurile de tineret se propune suma de 250,0 mii lei, ce include activitățile organizate de către Primăriei.

Cheltuielile propuse la această grupă dețin ponderea de 1,1 la sută din totalul cheltuielilor.

La **Grupa principală 09 „Învățământul”** se propune alocarea sumei de 12324,5 mii lei cu o creștere cu 15,3 la sută față de indicii aprobați pe anul 2022 sau cu 1882,5 mii lei, majorare special legată de implementarea prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Aceste cheltuieli sunt asigurate din contul transferurilor de la bugetul de stat în sumă de 10020,4 mii lei, din contul veniturilor colectate de instituțiile de învățământ 660,0 mii lei și din contul veniturilor proprii se propune alocare sumei de 1644,2 mii lei.

Ponderea majoră în totalul cheltuielilor bugetului comunal propuse o dețin **cheltuielile din învățământ** – 50,9 la sută

La **grupa principală 10 „ Protecția socială”** sunt prognozate cheltuieli în sumă de 267,1 mii lei pentru salarizarea a 2,5 unități de asistenți sociali.

Aceste cheltuieli dețin ponderea de 1,1 la sută din totalul cheltuielilor.

Alte cheltuieli dețin ponderea de 1,6 la sută din totalul cheltuielilor bugetului comunei Grătiești și constituie suma de 400,0 mii lei, dintre care:

- fondul de rezervă 400, mii lei, care se utilizează la acordarea ajutoarelor materiale unice locuitorilor comunei prin deciziile Consiliului comunal.

Contabil-șef

Balan

Ana Balan